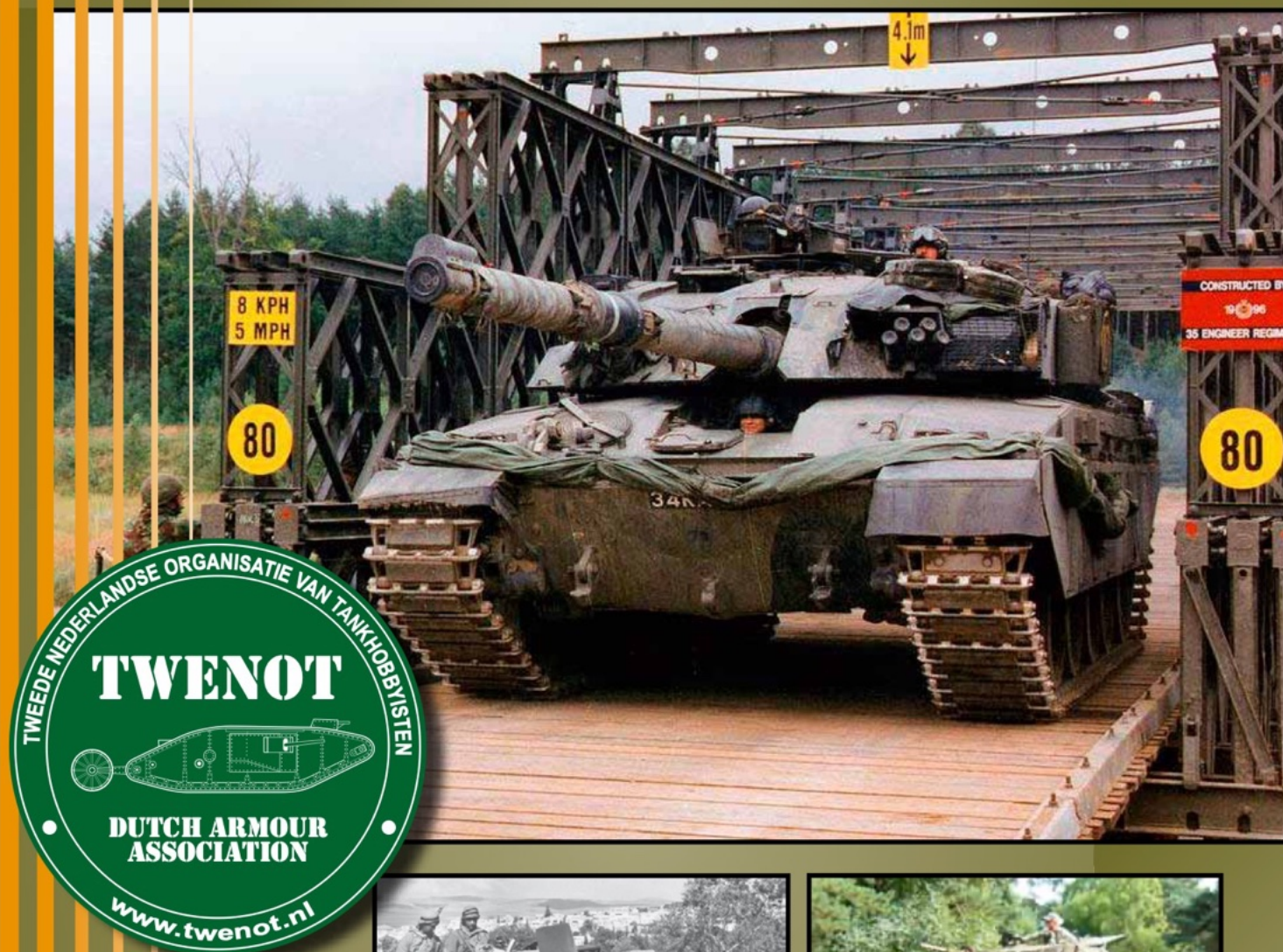

DE TANK

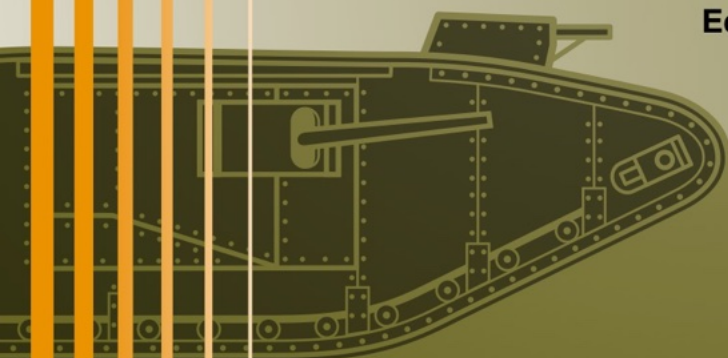
december 2013

nr. 225

KTR-weekend, Lorraine 37L, Fuchs NBC
Een fries op vakantie, De Panther (2)
Wat deed Buick in de Oorlog? (2)
Panzer I Ausf. A, PEROCC

IN DEZE
UITGAVE

Voorzitter

Marc Tempels,

Vice-voorzitter

Marcel von Hobe,

Secretaris

Jan Willem Stokkers,

Penningmeester

Kees Blijleven,

Lid

Johan Bijl,

Rob Linssen,

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden.

In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Kopij voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Graag kopij aanleveren op CD, DVD of per e-mail. Tekstopmaak in Word en digitale foto's tenminste 300 dpi.

Noord-West

Jan van Veen,

Noord-Oost

Wim Oldekamp,

Midden

Peter Vierhout,

Zuid-West

Johan Bijl,

Zuid-Oost

Bas Slaats,

Jan Willem Stokkers

Jan van Veen

Kees Blijleven

ERELEDEN

Rob Evers

Jan van Veen

Bert van der Velden

OPMAAK & ONTWERP

Marcel von Hobe

INTERNET

www.twenot.nl

E-MAIL

twenot@twenot.nl

FACEBOOK

www.facebook.com/#!/TWENOT

ISSN

1382-8991

FOTO'S OMSLAG

grote foto: Een Challenger 1 passeert een baileybrug. Op oefening, waarschijnlijk ergens in Duitsland (foto: internet)

kleine foto links: Een Lorraine 37L, gefotografeerd in Syrië in 1948 (pagina 11).

kleine foto rechts: Tijdens het Achterhoekweekend van Keep Them Rolling scheurt een M5 Stuart door de bocht (pagina 31).

INHOUD

Van de voorzitter	3
Agenda	3
Verenigingsnieuws	4
Vraag en aanbod	21
Nieuwe leden	21

6

Fuchs NBC

11

Lorraine 37L

12

Het hart van de Panther

16

Een Fries op vakantie

18

Panzer 1 Ausf. A

22

PEROCC

24

4KH7FA-SB-20

25

Vickers Light Tank

26

Buick en de "War-effort"

31

KTR-weekend

CONTRIBUTIE

Per kalenderjaar: t/m 18 jr € 12,50; >18 jr € 16,-; buitenland € 29,-

Betaling per bank: 3026112 t.n.v. TWENOT, Heiloo (IBAN: NL71 INGB 0003026112 BIC: INGBNL2A)

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE. DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENTUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE AAN HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

VAN DE VOORZITTER

TWENOT op beurzen

Eind jaren '70 van de vorige eeuw was de TWENOT voor het eerst als deelnemer op een beurs aanwezig. Dit was de beurs "Techniek & Vrije Tijd" welke een aantal keren werd gehouden in de Jaarbeurs te Utrecht. De deelname aan beurzen (hobby en modelbouw) was toen essentieel om de TWENOT onder de aandacht van het publiek te brengen en zodoende nieuwe leden te winnen.

In de loop van de tijd waren we op steeds meer beurzen aanwezig, zowel in binnen- als buitenland. Momenteel zijn we elk jaar op een 9 à 10 beurzen present. Ze zijn te verdelen in puur commerciële evenementen en modelbouwshows die door collega verenigingen worden georganiseerd. De motivatie van de TWENOT om aan deze evenementen mee te doen is niet meer het winnen van nieuwe leden (die komen nu nagenoeg allemaal via het Internet binnen), maar meer het promoten van de hobby "militaire modelbouw". Het winnen van de jeugd voor de modelbouw is belangrijk.

Uiteraard doen wij het ook voor de naamsbekendheid van de TWENOT, want uit het oog is uit het hart. Het publiek dat op de modelbouwshows afkomt is bekend, dat zijn jij en ik. Oftewel nagenoeg allemaal mede-modelbouwers die weten ze kunnen verwachten. Bij de commerciële beurzen is dit regelmatig anders. Op de beurs in Goes bijvoorbeeld is de zondag een echte "dagjesmensen" dag, d.w.z. veel NIET modelbouwers. Dit levert dan wel regelmatig vreemde vragen en reacties op en een enkele keer een vervelende over "oorlog liefhebbers". Op deze dagen komt meestal niet onze doelgroep als bezoeker.

Niet alle aanvragen voor de deelname van de TWENOT aan dit soort evenementen beantwoorden wij positief. Zo werd af-

gelopen oktober in de Ahoy hallen te Rotterdam het Mega Hobby festival georganiseerd. Dit klonk wel veelbelovend en aangezien de bouwgroep Zuid-Holland Zuid zijn deelname had toegezegd heb ik ons als deelnemer opgegeven. De praktijk was helaas anders. Aan deze hobbybeurs was een reeds bestaande creatiefbeurs gekoppeld. Het bezoekende publiek bestond vooral uit senioren en dan ook nog voornamelijk vrouwen. Natuurlijk is hier niks mis mee, maar de combinatie van deze twee zorgde niet voor echt veel belangstelling bij onze

stand en ook niet bij de andere stands van botenbouwers en treinenliefhebbers. Deze beurs was dus eens maar nooit meer, althans niet in deze opzet. Maar gelukkig is dit een uitzondering.

In het verleden heb ik regelmatig een oproep gedaan voor standbemanning voor de TWENOT stands op de diverse beurzen en ook deze keer doe ik dat. Voor bijna elk evenement hebben we inmiddels een vaste groep leden die de TWENOT stand bemant, maar we kunnen voor de variatie en de afwisseling altijd mensen en hun modellen gebruiken. Het gaat er dan hoofdzakelijk om door het bouwen op de stand mensen (jeugd) te interesseren voor modelbouw en specifiek onze tak van deze "sport". De volgende evenementen staan voor 2014 op het programma: Modelbouwdag in Sneek en Goes, Euro Model Expo, InterModellbau, Modelbouwdag Fort Veldhuis, Scaleworld KMK, Veldhoven, ISSC en ESM Nieuwegein. Verdere info en opgave kan direct bij mijn persoon.

Rest mij nu alleen nog iedereen alvast prettige feestdagen te wensen en een gezond en gelukkig 2014!

Uw voorzitter Marc Tempels

AGENDA

8 februari	Modelbouwdag, Sneek	12 & 13 april	MosonShow in Mosonmagyaróvár (H)
22 & 23 februari	Modelbouwshow, Goes	rond 6 juni	D-Day 70 jaar herdenkingen, Normandië (F)
22 maart	TWENOT bijeenkomst, Haringvliet EXPO, Stellendam	6 & 7 juni	Int. Sonderausstellung Militärmodellbau in Munster (D)
29 & 30 maart	Euro Model Expo in Heiden (D)	16 t/m 20 juli	The War & Peace Revival (GB)
9 t/m 13 april	InterModellbau in Dortmund (D)	14 september	Market Garden 70 jaar, Arnhem e.o.

VERENIGINGSNIEUWS

Regio Zuidoost

Heren van het goede leven!. Zo mag je ons in deze tijd wel noemen. Nog nooit was er zoveel keuze uit plastic, resin en gereedschap. Van de meeste tanks zijn er meer varianten beschikbaar dan er ooit zelf rondgereden hebben en mocht je iets willen weten over boutje nr 3 van het achterste loopstel van een tank uit Bolivia, dan is het vaak de grootste moeilijkheid om te bedenken op welke forum, facebookpagina of website je deze vraag het beste kunt plaatsen. Dit was nergens duidelijker terug te zien dan op de afgelopen beurs van SMF, naar mijn bescheiden mening. Als je dáár nog geen inspiratie hebt gekregen, dan kan je beter een andere hobby gaan verzinnen. Vanaf deze plaats rest mij dan ook alleen nog maar om een ieder die op zijn of haar manier een bijdrage heeft kunnen leveren aan dit festijn, van harte te bedanken. Uiteraard geldt dit specifiek richting de SMF leden (en met name sommige partners daarvan) die zich geheel vrijwillig een weekend kapot hebben gewerkt om wederom een juweel van een beurs neer te zetten. Dit wordt gelukkig beaamd door de (veelal buitenlandse) gasten en handelaren die we dit jaar weer hebben mogen begroeten. De rest van het jaar verloopt iets rustiger, met de 3^e TWENOT bijeenkomst in het noorden van het land en als afsluiter de beurs bij onze Zuiderburen van BSMC in het altijd gezellige Putte. Ik hoop u zowel in het noorden als in het zuiden te mogen begroeten en anders alvast prettige feestdagen toegewenst.

Bas Slaats
Regiocoördinator

Grandioze Open Plastic Modelbouw dag in Sneek

Zaterdag 8 februari 2014,
van 10.00 tot 16.00 uur.
GRATIS TOEGANG!

Organisatie: I.P.M.S. en Twenot
m.m.v. het Nederlands/Belgisch
Modelbouw Magazine
en Brattinga speelgoed, Sneek

Modelbouw MAGAZINE
0172-413341, 06-48484848

- Demo's airbrush en figuurschilderen
- Demo's verenigingen en individuele bouwers
- Kidscorner (kinderen mogen hun eigen model maken)
- Showmodellen en diorama's
- Presentatie's
- Verkoop nieuwe bouwdozen met grote beurskorting
- Verkoop accessoires en decals
- Zolderverkoop en tweede hands
- Modelbouw Magazines met korting
- Tombola met aantrekkelijke prijzen
- Meer dan 300m² zaaloppervlakte
- Lunch/buffetcorner

Wijkgebouw 'de Spil' Molenkrite, SNEEK, Friesland
(locatie naast de supermarkt)

STRELA
MODELBOUW

DE RIJZENDE STER IN
MODELBOUWLAND
GESPECIALISEERD IN MILITAIRE VOERTUIGEN
* ACADEMY * IBG * TRUMPETER * VALLEJO
WWW.STRELAMODELBOUW.NL
INFO@STRELAMODELBOUW.NL

Regio Noordoost

In de achter ons liggende periode zaten twee grote internationale evenementen: de SMC in Veldhoven en het ESM in Nieuwegein. Beiden zeer druk bezocht, ook door veel collega bouwers uit het 'hoge Noorden'. Benieuwd of we ook zoveel 'Zuiderlingen' in Joure hebben ontmoet op Twenot-3 meeting op 17 november in Joure.

Naast de bekende 'Ureterpen' hadden we ook weer de modelbouw dag in Hurdegaryp op 2-11 jl. Ik kon er helaas zelf niet bij zijn, maar ik heb gehoord dat het erg gezellig was in een splinternieuwe locatie. De pers heeft er in elk geval ruim aandacht aan besteed, zelfs met een foto (al was die foto van Sneek 2011 of 12). Hurdegaryp is op weg ook een traditie te gaan worden.

De 'stille periode' komt er aan, december en januari zijn nou niet bepaald actieve maanden op modelbouwgebied. In het nieuwe jaar is de eerste activiteit - tot nu toe in mijn agenda - de Open Modelbouw dag in Sneek op 8 februari. Komt allen. Wie een tafeltje wil moet er snel bij zijn, de ruimte is beperkt en de vraag is groot. Een mailtje aan mij is voldoende.

Rest mij jullie allen een prettige decembermaand met al zijn feesten te wensen, een prettige jaarwisseling en oant sjen !

uw regiocoördinator,
Wim Oldekamp

Dax Magic Webshop

Dax Magic levert alles van Vallejo, AK en MIG tegen scherpe prijzen:

Ook zijn wij regelmatig aanwezig op diverse beurzen in Nederland en België

Dax Magic
H.I. Ambacht

webshop: www.vallejo.nl
E-mail : sales@vallejo.nl

VALLEJO.NL

MIGPRODUCTIONS.NL

Regio Zuidwest

2013 is bijna voorbij, Kerst en Oud- en Nieuw staan voor de deur. Dit is het moment om terug te kijken naar wat er dit jaar binnen onze bouwgroep Zuid Holland Zuid gebeurd is. We hebben beurzen en bijeenkomsten bezocht en zijn actief aanwezig geweest in Goes, bij de Modelbrouwers, Ahoy en SMC., om onszelf en de TWENOT te promoten. En ook dit jaar hebben we nieuwe gezichten mogen begroeten, die ook vaste plakkers zijn geworden. In april hebben we met een delegatie de Ardennen uitgekamd en voor 2014 worden voorbereidingen getroffen voor een trip naar Berlijn.

Ook valt er een nieuw fenomeen waar te nemen, wat een positieve uitwerking heeft op de productiviteit. Je hebt nu eenmaal verschillende disciplines, waarbij de één graag bouwt en de

ander het afwerken van een model een uitdaging vindt. Als deze krachten gebundeld worden dan levert dat schitterende modellen op! Met andere woorden, ziet men op tegen het bouwen van dat ene model of het aanbrengen van een bepaald kleurenschema....., benader eens een collega plakker en bekijk wat mogelijk is.

Het afgelopen jaar was ook spannend met betrekking tot onze vaste plaklocatie. Door het stopzetten van subsidies werd het voortbestaan van het wijkcentrum waar wij vertoeven bedreigd. Gelukkig is door de inzet van enkele buurtbewoners en de oprichting van een werkgroep de voortgang voorlopig gegarandeerd. Ongetwijfeld zal een en ander veranderen, maar het zal niet zo zijn dat het onoverkomelijk is/wordt. Vooralsnog zijn de plakdagen voor heel het komende jaar gereserveerd, ze zijn terug te vinden op het TWENOT-forum.

Rest mij nog om een ieder prettige Kerstdagen en een voorspoedig 2014 toe te wensen!

Met vriendelijke groet,

Johan Bijl

Bouwgroep Breda

Bouwavond 5 oktober 2013: Helaas ging deze bouwavond niet door vanwege te veel afzeggingen.

SMC, 13 oktober 2013: Tijdens de SMC hadden we wederom een eigen tafel. Dit jaar stond onze groepsbouw in het teken van Japan. Diverse modellen kwamen over de tafel en er werd gretig gebouwd aan diverse modellen. Wij kijken terug op een super beurs met veel aandacht voor alle modellen die we hadden uitgesteld.

Bouwavond 2 november 2013: Vanavond weer een nieuwe gastbouwer aanwezig, wat wij natuurlijk fijn vonden. Verder is er de hele avond gezellig gebouwd en overlegd over de komende beurzen en tripjes.

Agenda komende drie maanden: zaterdag 7 december, zaterdag 4 januari, zaterdag 1 februari

Arno Cornelissen,
Bouwgroep Breda

MODELTOONS

By Duane J. Pfister

FUCHS NBC

DOOR: WIM KLERK

Introductie

Een paar maanden geleden las ik (Kees Blijleven, uw redacteur) in Modelbouw In Plastic, het tweemaandelijks blad van de IPMS, een artikel over de bouw van een Fuchs NBC pantservoertuig van de Koninklijke Landmacht, dat wordt gebruikt voor het verkennen en detecteren van sporen van chemische, biologische, radiologische en chemische strijdmiddelen. De bouwer, Wim Klerk, had er heel veel werk van gemaakt en m.i. met succes, want het is een heel mooi model geworden. Nu hebben de IPMS en de TWENOT ooit, in een ver verleden, met elkaar

afgesproken dat er artikelen uit elkaars bladen uitgewisseld konden worden indien de schrijvers van de artikelen daarmee instemden. Ik heb dus met Wim contact opgenomen en hem gevraagd of ik dit artikel in DE TANK kon opnemen. Hij vond het prima en heeft het besproken met de redactie van de MIP. Die ging ook akkoord en het resultaat treft hieronder aan. De dank van de redactie van DE TANK gaat dus uit naar Wim Klerk en de redactie van Modelbouw In Plastic.

Het origineel

De Fuchs-N/C (want dat is een betere benaming) is ondergebracht binnen 101 CBRN Verdedigingscompagnie, onderdeel van 101 Geniebatallion. CBRN staat voor chemische, biologische, radiologische en nucleaire stoffen. Deze compagnie heeft een Detectie,

*Fuchs NBC, 260 jaar Genietroepen, Vught 2008
foto: Wim den Dunnen*

Identificatie en Monitoring (DIM)-peloton dat is uitgerust met drie Fuchs-N/C voertuigen. Dankzij een overdruksysteem kunnen vanuit deze voertuigen bodem-, lucht- en watermonsters worden genomen. Apparatuur aan boord kan direct

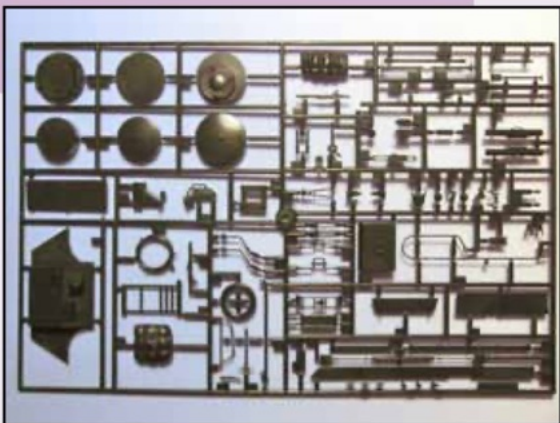
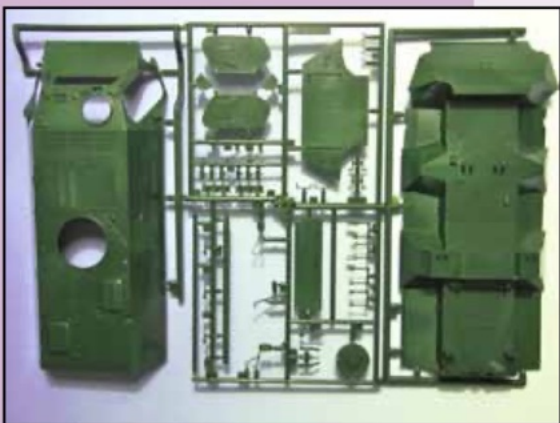
luchtmonsters analyseren op de aanwezigheid van één of meer van de 30.000 chemische stoffen waarvan de eigenschappen in een database zijn opgeslagen. Stralingsmeters kunnen radioactiviteit meten. De Fuchs N/C kan geen biologische strijdmiddelen detecteren. Wel

kunnen hiervoor monsters worden verzameld die vervolgens in een laboratorium worden geanalyseerd. Ook kunnen lokale meteorologische gegevens (zoals bodemtemperatuur, windrichting, luchtvochtigheid) worden gemeten. Om voorspellingen te kunnen doen over CBRNgevaargebieden worden alle gegevens digitaal verstuurd naar CBRN specialisten die ze evalueren en commandanten adviseren. Het voertuig verkent routes met een snelheid van 30 km/h. De Fuchs-N/C kan gedurende langere tijd achter de voorste linies in met chemische wapens besmet gebied opereren. In radioactief besmette gebieden kan hij slechts gedurende korte tijd opereren. De compagnie wordt ingezet in oorlogsgebieden waar CBRN-wapens zijn ingezet, maar kan ook worden ingezet bij de bestrijding van incidenten. Hierbij valt te denken aan verspreiding van gevaarlijke stoffen door verkeersongevallen, incidenten in een (petro) chemische industriecomplex of een ongeluk met een kerncentrale (bron: Armex, april 2013, nummer 2).

*Fuchs NBC, Landmachtdagen, Havelte 2006
foto: Wim den Dunnen*

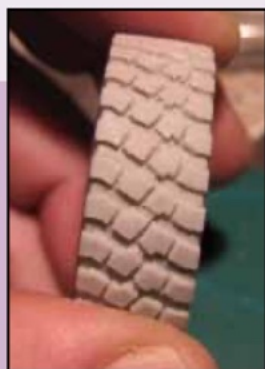
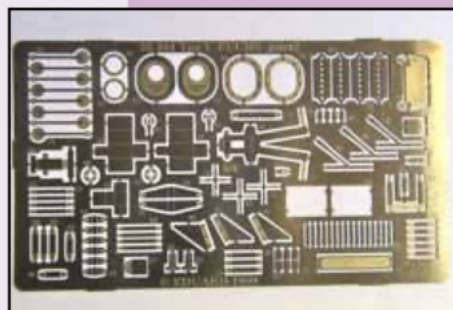

Het model

IPMS had dit model als recensiemodel gekregen en ik kreeg van de redactie van de MIP de vraag of ik het wilde bouwen en daar een verslag over wilde maken. Mijn bedoeling was er een Nederlandse uitvoering van te maken, niet wetende dat deze beduidend anders is dan wat er standaard in de doos zit. Ook was het mijn intentie om voor mezelf de lat iets hoger te leggen. Ik had het vorige recensiemodel recht uit de doos gebouwd, bij dit model wilde ik gebruik maken van resin, PE, enz. Door te lezen en contact met andere bouwers weet je wat de mogelijkheden zijn, maar door het doen vergroot je je vaardigheden. Al met al heeft het mij behoorlijk wat tijd, hoofdbreken en zweetdruppels gekost om een goed gelijkend model te maken. Mijn indruk van het model Het model is van Revell (nr 03038) en zit in de prijsklasse van rond de € 20,-. De circa 230 onderdelen zijn verdeeld over vijf gietramen en groen van kleur. Bijgeleverd zijn een zestal banden van zacht plastic. Ook is een doorzichtig deel met daarin de voorruit en lampen ed. Sommige gietramen zijn apart verpakt om beschadiging te voorkomen. De gietramen zijn in de bekende envelop doos

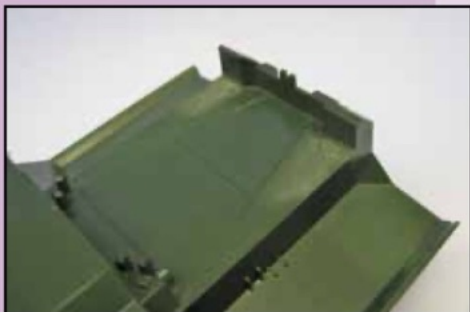

geschoven met een aantrekkelijke plaat op de voorkant van een Duitse "Desert" uitvoering waarbij de karakteristieke NBC uitbouw duidelijk zichtbaar is. Helaas mist het toegevoegde gietraam waarmee deze NBC variant ontstaat de details die wel op de doos getoond worden. Het is geen nieuw model, maar uitgebracht in 2008, en zelfs dat was dan weer een uitbreiding op een eerder model van de TPz Fuchs (03018) waarvan de mallen in 1998 zijn ontworpen. Inmiddels toch wat gedateerd. De detaillering valt tegen terwijl de onderdelen nogal wat 'flash' vertonen. Ook mist het model een aantal belangrijke details aan de buitenkant. Het is, oneerbiedig gezegd, meer een doos met schuine kanten op zes wielen. Een interieur ontbreekt en alle mogelijke vensters zijn, op de voorruit na, zorgvuldig afgedekt met pantserplaten. De onderkant, met al zijn aandrijfassen en veerelementen, is eigenlijk het interessantst, maar dit zie je alleen als je van plan bent een diorama te maken van een door de snelrein Zwolle - Amersfoort aangereden Fuchs. De schaalnauwkeurigheid is goed en ook eenmaal gebouwd is de gelijkenis voldoende. Er zijn weinig krimpdeuken en de passing is redelijk. Ga je inzoomen op het model dan zie je een aantal zaken die niet in verhouding zijn. Als voorbeeld noem ik de trekstang die te dun is, een te smalle voet voor de meteosensor en de te kleine pantserplaten voor de ramen van de deuren. Zoals bekend zijn sommige zaken, zoals beugels en spiegelssteunen, in plastic vaak te grof, maar dat is de fabrikant niet aan te rekenen. Daarentegen is het

totaal niet passen van de contourverlichting aan de voorkant een duidelijke misser. Op de beschrijving zitten twee stalen draden om de antennes van te maken.

De eerste zeventien stappen van de twintig pagina's tellende bouwhandleiding op A4 formaat beschrijven de opbouw van het onderstel. Als je dit nauwkeurig volgt en de voorgeschreven droogtijd aanhoudt moet het goed gaan. Vreemd is dat de middelste as met een stuuruitslag wordt getekend terwijl de voorste as gewoon rechttuit gaat. Een beetje technneut begrijpt dat de voorste as scherper instuurt dan de tweede as. Ook de buitenste wielen hebben een flauwere uitsturing dan

de binnenste wielen. Eén van de torsie assen (nr 67, 68) heb ik licht verbogen om hem passend te krijgen. Ondanks kritische opmerkingen op internet viel het mij mee. Daarna wordt in de volgende 19 stappen de verdere opbouw getoond. Het enige dat verwarring geeft is de plaatsing van de rookgranaatwerpers. De eerlijkheid gebiedt te zeggen at ik me niet echt heb laten leiden door de laatste stappen, omdat ik mijn eigen interpretatie aan het model wilde geven. Het kleurenschema van de vier verschillende uitvoeringen klopt en het plaatsen van de decals is duidelijk beschreven.

Alleen voor de "Desert" uitvoering wordt een mengkleur voorgeschreven, de andere zijn standaard Revell kleuren. Over het algemeen kan ik zeggen dat de prijs / kwaliteitsverhouding goed is. Ook de niveau aanduiding (niveau 4) is door de lastige onderstelconstructie op z'n plaats. Hoewel ik de indruk heb, dat de firma Revell de laatste jaren een inhaalslag maakt op het gebied van kwaliteit, moet ik toch concluderen dat dit model hieraan niet voldoet. De veeleisende modelbouwer kan beter doorsparen voor een kwalitatief beter model van recentere datum. De aanpassing om er een Nederlands NBC voertuig van te

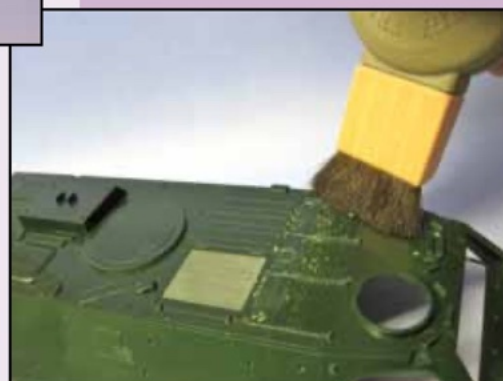
maken Laat ik voorop stellen dat door het ontbreken van schaaltekeningen het niet een exacte schaalkopie is maar eigenlijk meer een impressie model. De echte kenner zal de missers ontdekken, maar de argeloze kijker zal er zonder meer een Nederlands NBC voertuig in zien. Bij het bestuderen van foto's bleken er behoorlijke verschillen tussen het model en het origineel. Ondanks speuren en vragen op internet wist ik niet hoe het bovendek er uit zag. Gelukkig kreeg ik op de Open Dag van de Landmacht van afgelopen jaar toestemming om op het voertuig te klimmen en foto's te maken. Tijdens de ESM had ik al een tweedehands Eduard foto-ets set (35244) voor de Tpz 1 Fuchs op de kop getikt, en ook besloot ik om bij de Duitse firma "MRModellbau" een resin interieur (35201) te bestellen en de wielen te vervangen door set 35236. Deze hebben de juiste afmeting en bandenprofiel.

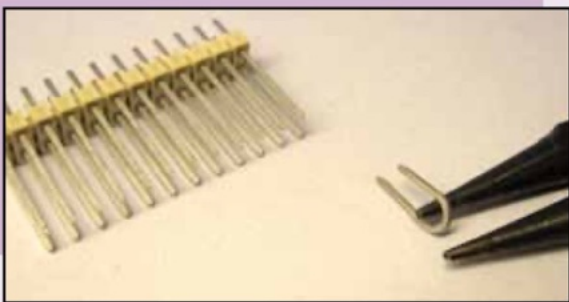

Ik begon aan de hand van foto's en een contourtekening met het maken van globale schetsen. Deze gebruikte ik om de maten te bepalen van de opbergkisten en de plaatsing van de meest in het oog lopende zaken. Mijn idee was om in ieder geval de aanwezige

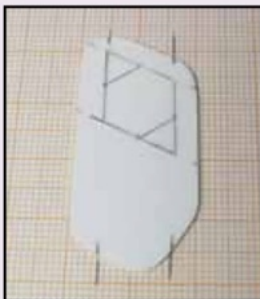
ramen open te maken, de deuren te vervangen en deze aan de bestuurderskant open te zetten, waardoor er goed zicht is op het interieur. De schroefaandrijving voor amfibische operaties is vervallen. Hiervoor in de plaats kwam een nieuwe achterwand. De eerste keer gaf dit problemen omdat de achterwand krom trok door een opgelijmde plaat. Het gedeelte na de achterwielen is met plasticplaat in de vorm gebracht van het onderstel.

Na deze drempel genomen te hebben ben ik verder gegaan met de opbergkisten. Om het effect van krimp of doorbuigen te voorkomen zijn deze opgevuld met piepschuim. Later zijn ze voorzien

◀ de connectorstrip van een harde schijf, ideaal om hijsogen van te maken

◀ de nieuwe deur op papier en aan het model ▶

van messing beugels en scharnieren van plastic sprue. Er is een dikkere plaat als basis gebruikt, waar vervolgens de zijwanden tegenaan werden gelijmd.

Dit geeft het geheel extra stevigheid. De opbouw is verder onderhanden genomen door het verwijderen van de vensterafdekplaten en het motorcompartimentrooster en het opvullen van niet gebruikte gaten voor extern gereedschap. Dit gaat bij mij het best met een stuk van een afbreekmesje. Laagje voor laagje schraap je weg. Uiteindelijk schuur je dit vlak met waterproof schuurpapier.

Van de roosters boven het motorcompartiment is de vulopening weggewerkt en het rechter rooster vervangen door foto-ets. Alle beugels zijn vervangen door massief koperdraad. De vier kenmerkende

▲ het model begint vorm te krijgen

hijsogen werden gebogen uit een connectorstrip van een oude harde schijf. Toegevoegd werd een extra rooster waarover een gaaswerk werd geplaatst dat gemaakt is van een panty. Om dit te bereiken werd een, over een beker gespannen panty ingesmeerd met superlijm. Na even drogen blaas je de overtollige lijm met een airbrush eruit. Hierna lijm je er een vierkant van dun koperdraad op. Na goed uitharden snijd je dit los en klaar is je rooster. Nieuwe deuren werden gemaakt en met millimeterpapier werden de ramen evenwijdig aan de buitenzijde afgetekend. Na uitsnijden van de ramen zijn de afdekpantserplaten gefabriceerd. Om doorzichtige ramen te plaatsen is aan de binnenzijde een sponning gelijmd van L-vormige strip. Verder zijn met koperdraad beugels en het deurmechaniek gesimuleerd. De linker deur heeft als extra een tweetal dunne pennen van verenstaal die in de zijkant zijn gelijmd. Deze passen in gaten waardoor de deur in geopende stand gezet kan worden.

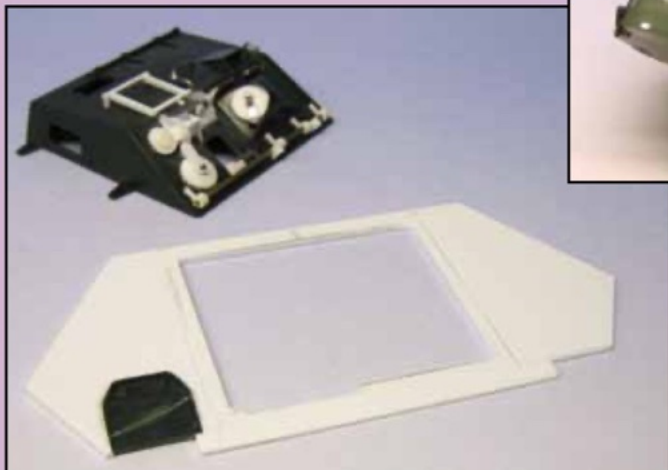

In vier stappen een roostertje maken

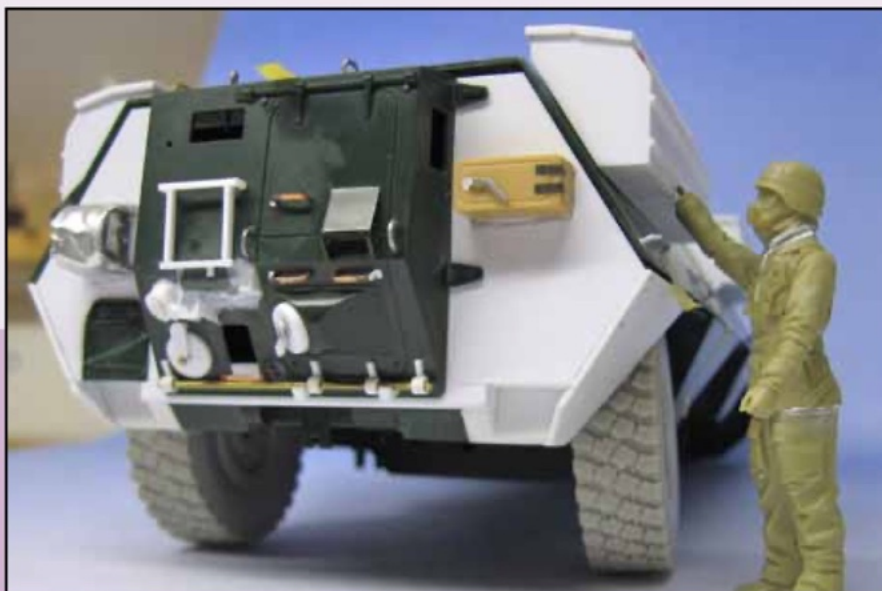
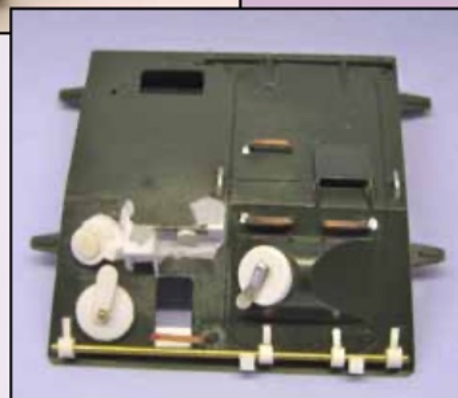
Over de achterkant heb ik al eerder gezegd dat veel details hieraan ontbreken. De aanpassing hiervan was een project op zich. Eerst is het uitstekende deel losgezaagd en vlak geschuurd zodat het paste op de nieuw gebouwde achterplaat. Vervolgens zijn de ramen uitgeboord en gesneden. Aan de binnenkant is in het plastic voorzichtig een sponning gefreesd. Hier kwam dan later een stukje doorzichtig plastic in. Verdere

details zijn opgebouwd met messing staf van 0.8 mm, in vorm gebogen nietjes, ronde plastic schijfjes en een stukje aluminium clip. Het frame voor de vier monsterbuizen is nieuw opgebouwd. Dit geeft doorzicht op de neerhangende

afdekplaat. Een handig hulpmiddel bleek mijn smartphone, waar ik referentiefoto's had opgezet. Even kijken hoe het er uitziet, inzoomen, het kan allemaal zonder eerst een PC te moeten opstarten.

◀ de nieuwe achterplaat en de behuizing van de bemonsteringapparatuur ▶

◀ alles op zijn plaats ?

▲ Met je smartphone heb je dat zo gecontroleerd

Wordt vervolgd

**WAT BEWAAKT
DEZE STRENGE
MENEER?**

**KIJK SNEL OP
PAGINA 26**

SPECIALE LORRAINE 37 L (F) VARIANTEN

DOOR: ALFRED VAN NETBURG

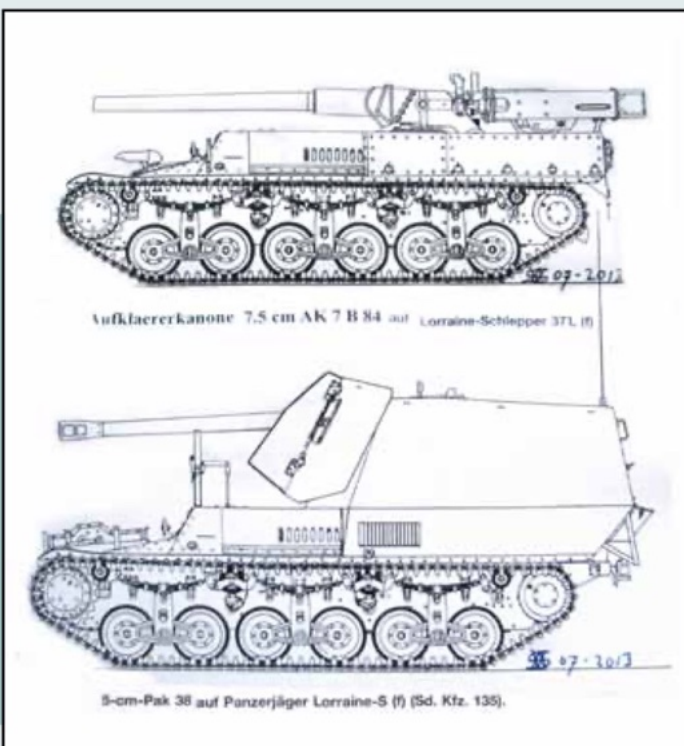
De Franse Lorraine Schlepper L 37 werd veelvuldig gebruikt als basis voor conversies. De Duitsers bouwden hele series om tot bijvoorbeeld Panzerjager of artillerievoertuig. Er zijn echter ook enkele unieke Lorraine varianten gemaakt. Een bekend voorbeeld is de variant die werd gevonden op een Duitse pantser trein aan het einde van de tweede wereldoorlog. Het was oorspronkelijk een Marder I voertuig maar in plaats van de 7,5 cm PaK 40 was er een 122 mm Russisch M 30 kanon ingebouwd (►). En in 1948 dook er tijdens de oorlog tegen Israël een Syrische Lorraine variant op die voorzien was van een antiek Amerikaans M 1916 veldgeschut kaliber 75 mm. (▼)

Onlangs dook op internet een andere Marder I variant op. Deze had, in plaats van het 7,5 cm Pak 40 kanon, een 5 cm PaK 38 met een licht gemodificeerd kanonschild (▼). De tekst bij de foto verklaarde dat het voertuig in 1945 was gebruikt door de Vrije Fransen. Het was niet bekend door wie het voertuig was omgebouwd.

Door het combineren van literatuurgegevens is er nog een exotische Lorraine variant te vinden. De Lorraine L 37 (f) mit Aufklärerkanone 7,5 cm AK 7 B 84 (640/1) - I/48. Het is een hele mond vol, maar dit kanon moest de opvolger worden van het bekende korte 7,5 cm StuK (Stummel), dat te vinden was op o.a. de SdKfz 251/9, SdKfz 250/8, SdKfz 234/3 en de 38t verkenningswagen.

In het boek van W.J. Spielberger – Beutepanzer staat dat een Lorraine werd gebruikt als drager voor het testen van het nieuwe Aufklärerkanone 7,5 cm L/48 in Kummersdorf. Eerst eind 1944 en later begin maart 1945 met een aangepast wapen. Er bemanning bestond uit drie personen.

In het boek van Panzer Tracts 20-2 (Paper Panzers) staat een beschrijving en tekening van dit nieuwe kanon. De tekst spreekt van testschieten met het kanon in Kummersdorf op 18 januari 1945.

Op deze manier blijft dit vernuftige Franse ontwerp met al zijn mogelijkheden tot de verbeelding spreken. In de bekende modelbouwschalen 1/35 en 1/72 is de Lorraine verkrijgbaar als model en biedt zo vele ombouw mogelijkheden.

Literatuur : W.J Spielberger – Beutepanzer, Th. Jenz & H.L. Doyle – Panzer Tracts 20-2 Paper Panzers.

Alfred van Netburg, juli 2013.

Inleiding

De inspiratie voor deze aflevering is verkregen tijdens het drie keer lezen van het boek "Panther, Germany's quest for combat dominance". Een schat aan informatie over de Panther tank, verzameld door de schrijvers Michael en Gladys Green. Het kan zonder overdrijven een goed leesbaar naslagwerk over de Panther worden genoemd. Zie DE TANK 224 voor de recensie van dit boek.

Het kloppend hart van de Panther tank bestaat uiteraard uit zijn vijf bemanningsleden. Deze hebben, opgesloten in hun tank, de beschikking over observatiemiddelen om het slagveld te verkennen. De tankcommandant heeft hoog in zijn koepel de meeste en beste zichtmiddelen. Hij is bovendien het brein van de tank. De commandant bepaalt welk doel als eerste de aandacht verdient. Het tankkanon is straks alles bepalend in de confrontatie met de tegenstander. Het zijn de tactische operaties bevolen door de leiding en het hoofdkwartier, die sturing gegeven aan zijn zelfstandig handelen op het slagveld. Van een nog hogere orde is de door de legerleiding gewenste mobiliteit van de voertuigen. In ons geval die van de tanks en hier de Panther tank in het bijzonder. We sluiten af met de kritiek op het VK3002DB voorstel voor de Panther tank.

In deze aflevering komen aan de orde:

- Typen Mobiliteit.
- De observatie en verkenning door de tankcommandant in zijn koepel.
- De schutterstelescoop.
- Het radio/intercom systeem.
- Het kanon.
- De kritiek op VK3002DB voorstel Panther tank.

Typen mobiliteit

Tanks worden niet alleen voor tactische operaties ontworpen, maar ook voor strategische. De tactische mobiliteit van de Panther overtrof die van de Sherman en T-34 tank series. In strategische mobiliteit verbleekt de Panther echter t.o.v. de T-34 met zijn grote actieradius en mechanische betrouwbaarheid. Door zijn mechanische onbetrouwbaarheid gingen meer Panthers verloren dan door de gevechtsacties. De Sherman miste de actieradius van de T-34, maar deelde de betrouwbaarheid. Dat was genoeg om met de gecombineerde wapenen: tanks, bazooka's, antitankgeschut, de jachtbommenwerpers en de alom aanwezige voortreffelijk Amerikaanse artillerie, de weinige Panthers te overwinnen

De observatie en verkenning door de tankcommandant in zijn koepel

Bij gebrek aan een stabilisatie systeem vuurde de Panther tank vanuit stilstand. De Panthers konden dankzij hun uitstekende optische instrumenten en de goede training van de tankbemanning al op een afstand van 2.000 meter het gevecht aangaan. In het laatste jaar van WO2 liet de training echter veel te wensen over en daardoor nam de effectiviteit van de Panther af. Bij de voorkeursafstand van 731 tot 823 m neemt de accuraatheid toe, het geeft echter weinig grotere doorslagkracht. De periscopen waren kwetsbaar voor brisant granaten. De bemanning had met alle luiken gesloten vrijwel geen uitzicht op het slagveld.

De Panther commandant, de Panzercommandant, had de beste en meeste zichtmiddelen. Als deze te kort schoten stak hij zijn hoofd buiten de koepel, met alle risico's van dien. Een scherpschutter kon hem zomaar op de korrel nemen.

De commandant had in zijn koepel de beschikking over:

- De S.F.14Z Gi schaartelescoop.
- De zeven koepelperiscopen voor uitzicht rondom.
- De Azimut indicatorring.
- De richtvleugel doel.
- De T.S.R. 1 Sehstab (observatie periscoop).
- De FG 1250 nachtzichtapparaat.
- Het traject van de granaat naar het doel was eenvoudig te volgen via de tracer van die granaat.

Twee Panthers Ausf.A van de Panzer-Lehr Division in Normandië, kort na de invasie.

◀ De Panther commandokoepel met S.F.14Z Gi schaartelescoop. Een licht gewijzigde SF 14 Z Gi werd tijdens WO2 speciaal gebouwd voor gebruik in tanks. Hij had een kleine, verwijderbare voorhoofdsteun en geen waterpas voor het meten van de hoek van het veld. In de tank waren beweegbare beugels aangebracht om de schaartelescoop te installeren. Ook beschikte men aan het eind van WO2 over infrarood nachtzichtapparaat.

Commandokoepel met voor de middelste periscoop de richtvleugel

Periscoop en azimuth indicator ring

S.F.14Z Gi schaatstelescoop

Draaibare beugel voor plaatsing schaatstelescoop

◀ *T.S.R. 1 Sehstab (observatie periscoop). Links tevens de montering van de Sehstab.*

▶ *Panther Ausf. F prototype, een Panther G chassis met dikker rompdak van 25 mm i.p.v. 16 mm en schmalturn voor een kleinere trefkans,*

betere pantsering en Schuttersperiscoop SZF1.stereoscopische afstandsmeet. De productie was voorzien maart 1945. Een T.S.R. 1 Sehstab (observatie periscoop) van 1,5 m hoog was in de commandokoepel gepland zodat dat het commandantluik geopend behoefde te worden. Datum foto Panther F augustus 1944! Beide middelen, schaatstelescoop en zichtstaaf, op de Panthers Ausf. D-A-G waren bedoeld voor doelherkenning en de observatie van de ligging van het afgegeven vuur.

Panzermuseum Koblenz. Panther Ausf. G met Nachtsichtgerät. Afb.11-12. TvS7-8. FG1250 nachtsichtapparatuur met 600 m zicht bij heldere nacht. Een groot krachtig zoeklicht op een halfrups begeleide de Panther tanks voor nachtsicht op grotere afstanden.

Elke Ausf. F diende uitgerust te worden met de benodigde toebehoren voor het gebruik van de infrarood nachtsichtuitrusting FG1250, zodanig dat de FG1250 infrarood kijker en zoeklicht gemonteerd konden worden door personeel van de eenheid op elk gewenst moment.

De schutterstelescoop

◀ *T.Z.F. 12 (Turmzielfernrohr 12a).* Het rubber wenkbrauw kussen voor de schutter ontbreekt op de afbeelding. De telescoop had een dubbele vergroting 2,5 x en 5 x. De eerste met een breed zicht was voor het vinden van de doelen op korte afstand, de tweede had een smaller zicht en werd gebruikt om voor doelen op grote afstand. De T.Z.F. 12 had drie optische keuzes: één voor brisant granaten, één voor pantser doorborende granaten en de derde voor de coax-mitrailleur. Elke keuze had zijn eigen afstandsonderverdeling. De schutterrichtperiscoop had correcties voor wind, afstand, enz. De Russen en de Geallieerden hadden niets van dit alles. De extreem hoge kwaliteit van de optische instrumenten maakte indruk op de geallieer-

de tankers. Bij de Panther Ausf. F stak de nieuwe stabiele schuttersperiscoop SZF1 (Stabilzielfernrohr1) met een dubbele vergroting 2,5 keer en 6 keer uit het torendak en diende tevens als reserve voor de stereoscopische afstandsmeter.

Het radio/intercom systeem

De Panther was uitgerust met het FU5-FU2 radio/intercom systeem. De onderofficier panzerführer is via het tankintercomsysteem het brein van de tank. Hij communiceerde via FU5 radio van de boegschutter / radio operator met de andere tanks van het peloton. De pelotonsleider van vijf tanks was in normale omstandigheden een luitenant.

◀ De Panzerbefehlswagen Panther Ausf. A met FU5 en FU8 radio. Sd.Kfz. 267 was een verbindingsvoertuig om de tanks van compagnie tot regiment te coördineren met het hoofdkwartier.

De Panzerbefehlswagen Sd.Kfz. 268 met een FU7 radio was een lucht(steen) - tank verbindingsvoertuig om de tactische luchtsteen voor tankeenheden te coördineren.

Bij de Panther Ausf. F was de radio-uitrusting zo ingericht dat de tank door personeel van de eenheid in het veld omgebouwd kon worden van een normaal gevechtsvoertuig in een commandotank.

FU5 bestaat uit Ukw.E.e (Ultrakorte band ontvanger) en de 10W.S.c (10 Watt Zender). De FU2 bestaat uitsluitend uit Ukw.E.e (Ultra-korteband ontvanger). De gepantserde infanterievoertuigen die met de tanks meereiden hadden ook een FU2, bijvoorbeeld de mittlere Schützenpanzerwagen Sd.Kfz. 251 (▶). Voor de communicatie tussen de bemanningsleden onderling was er een intercom box genaamd Kasten Pz. Nr. 20. De tankcommandant en de radio operator konden communiceren met hun tankkameraden en andere tanks. De 'Kasten 20' was volledig geïntegreerd met het radiosysteem. De FU5 was het eerste tank-gebaseerde radiostation dat speciaal ontworpen was voor tactische militaire integratie. Hij kon twee vooraf ingestelde stations configureren en zorgen voor radiotoegang met de meeste van de tankbemanningsleden. De lader was uitgesloten vanwege zijn werk om het kanon laden. De AM methode had als voordeel een gereduceerd vermogen en als nadeel de statische ruis. De radio operator verving eventueel de lader.

Het kanon

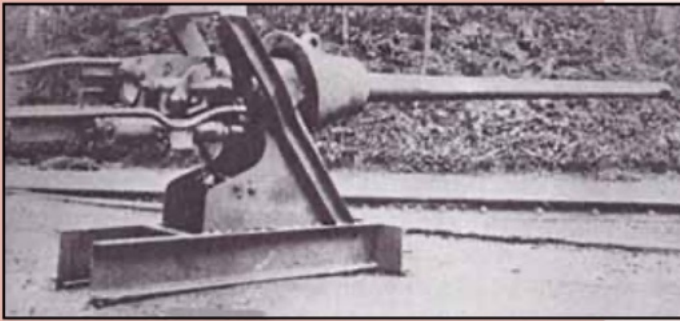
In het begin van WO2 werden Duitse tanks ontworpen voor ten eerste mobiliteit, ten tweede vuurkracht en ten derde bescherming. De ontmoetingen met zwaar gepantserde tanks in Frankrijk 1940 en de T-34 & KV-1 tanks in Rusland 1941 overtuigden de Duitsers hun ontwerprioriteiten te wijzigen in ten eerste vuurkracht, ten tweede bescherming en mobiliteit als laatste. De Panther tank was het product van deze herziene parameters. Deze factoren met onder meer het beste tankkanon van WO2, (beter dan de 88 mm op de Tiger I), met zijn munitie en het optisch waarnemingssysteem maakten hem de zo te duchten tegenstander op het slagveld.

De hoge mondingssnelheid of aanvangssnelheid van de granaat van het Panther kanon zorgde er voor dat het doel op grote afstand bij het eerste schot eenvoudig te raken was. Dit kwam door het vlakke traject dat de granaat volgde. Met de Panzergranat 40/42 met tungsten kern kon zelfs de IS-II zware tank van het Rode leger worden doorboord.

De Panther Ausf. F kreeg het nieuwe verbeterde 75 mm KwK44/1 L/70 kanon van Skoda, ontworpen in samenwerking met

Berlijn 1945. Let op de loopwielen! Deze afbeelding toont een Panther Ausf. G zonder de buitenste loopwielen om hem maar zo snel mogelijk direct vanuit de Daimler-Benz fabriek Werk 40 te Berlijn-Marienfelde in de strijd te kunnen brengen.

▲ *het Skoda kanon*

Krupp. Het was de bedoeling dat de Panther F commandant de mogelijkheid kreeg met een eigen bediening het richten en afschieten van het kanon van de schutter over te nemen.

De Panther commandant gaf de richting van het doel, de op zijn commandokoepelring bevindende azimut-indicatie, door aan de schutter. Die leest de richting af van zijn azimut indicator (▼) links naast zich. Deze heeft een indeling als een analoge klok van 1 t/m 12.

Onder en achter het kanonsluitstuk was een bak geplaatst voor gebruikte granaathulzen, met plaats voor op zijn minst zes hulzen. Iets wat geen andere WO2 tank had. De huls viel via de twee springveer afdekkleppen in de bak. De afdekkleppen hielden het residu van de aandrijfgassen tegen zodat ze de lucht in de toren niet konden vervuilen. De explosiegassen die met de graathuls uit het sluitstuk kwamen werden weggezogen door de ventilator in het torendak. Via een luchtstoot van een compressor werden de explosiegassen uit de kanonloop geblazen. Uniek voor de Panther. Via het ladersluik achter in de koepel kon de toren worden gelucht en de hulzen naar buiten worden gegooid. Ook kon de torendakventilator via een klep de lucht uit de toren zuigen.

◀ *de bak voor de lege hulzen, met afdekkleppen*

Het Panther kanon werd tot ver na WO2 door de Israëliërs nagebouwd voor hun Sherman tanks. Deze werden gebruikt in 1967 in de Zesdaagse oorlog en in 1973 in de Yom Kippur oorlog. Wat alles zegt over de kwaliteit van het Panther kanon. De Panther tank was zijn tijd ver vooruit.

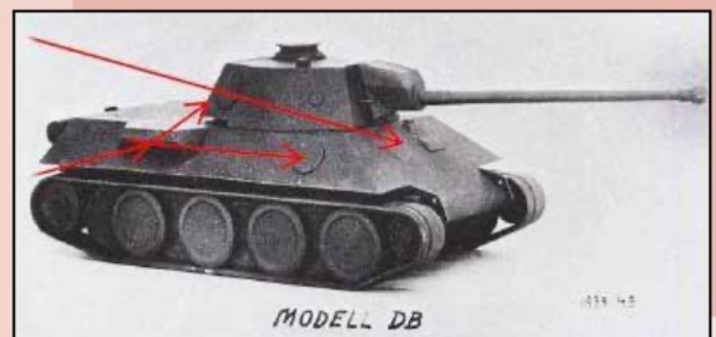
De kritiek op VK3002DB voorstel Panther tank

We gaan ervan uit dat het VK3002 voorstel van Daimler-Benz erg veel leek op de Russische T-34 medium tank met zijn vier bemanningsleden. Daimler-Benz moest haar ontwerp aanpassen om de gewenste toren met platform, zoals bij de Panther Ausf. D met vijf bemanningsleden, in te bouwen. Het voorstel VK3002MAN voldeed aan die wens.

Kritiek selectie commissie:

- De tankbestuurder en bijrijder (boegschutter & radio operator) hebben niet genoeg eigen ruimte en zitten in de toren.
- De luiken in de zijanten, het luik in de zijkant van de toren en koelluchttoevoer uitstulping zijn ongewenste zwakke pantserplekken.
- De ruimte in de toren is kleiner dan in die van de Panther Ausf. D.
- Enz. enz.

Houten Mockup VK3002DB van Daimler-Benz prototype ►.

Zo gezien is het dus niet meer dan logisch dat de selectiecommissie koos voor het voorstel VK3002 van MAN (Machinenfabrik Augsburg-Nuerenberg).

In de volgende, derde aflevering "De motor, aandrijving en chassis van de Panther tank" zal dieper worden ingegaan op onderdelen die zorgen voor de mobiliteit van de tank. Het geheel, de Panther tank, is meer dan de som van zijn onderdelen.

Voor de foto's heb ik gebruik gemaakt van: Panther, Germany's quest for combat dominance (Michael & Gladys Green), Germany's Panther Tank (Thomas L. Jentz) en mijn eigen archief.

VAKANTIEBELEVENISSEN VAN EEN ANDERE FRIES. MAAR DAN IN ZUID LIMBURG

DOOR: THEO DE HAAN

Dit jaar waren mijn vrouw en ik voor de 2e keer in Scheulder bij Margraten en we besloten wederom naar Zutendaal in België te gaan voor een meeting van geallieerde voertuigen uit WW2, genaamd **Hell On Wheels**. We troffen het want het hele weekend waren er enorm veel prachtige militaire voertuigen te zien. Alleen het weer van de afgelopen dagen zat deze mensen niet mee, want op de zondag toen wij er waren begonnen om ongeveer het middaguur de meeste mensen al in te pakken, terwijl het toen toch prachtig weer was. Maar we hebben enorm genoten van wat er tentoongesteld stond. Hell On Wheels was van 28 t/m 30 juni jl. Mocht iemand in 2014 omstreeks die periode in die buurt vakantie vieren, dan kan ik deze meeting zeer aanbevelen.

- ▲ Diamond T981 M20 trekker met M9 Rogers trailer
- ◀ een paar GMC's, een van mijn favoriete voertuigen
- ▼ Leyland Hippo, 10 ton, 6x4, GS. Indrukwekkend!

Vervolgens hebben we een gloednieuw oorlogsmuseum in Beek bezocht genaamd **Eyewitness**. Wat moet ik hierover schrijven.

Allereerst kan ik het een ieder ten zeerste aanbevelen omdat het mij persoonlijk bijzonder aansprak. Het museum geeft een goed beeld over de Tweede Wereldoorlog in het algemeen. Bij binnenkomst valt meteen de Duitse militair op die zo levensecht lijkt, dat je er bijna van schrikt. Het is geen etalagepop, maar een wassen beeld en dat maakt indruk. Trouwens, alle tentoongestelde figuren zijn wassen beelden en de kwaliteit is van grote klasse.

Men kan de tour beginnen met een korte introductiefilm over de W.W.2 in een bioscoopzaaltje. Vervolgens kan men twee verdiepingen omhoog en tenslotte in de kelder het einde van de oorlog zien. Dit wordt o.m. weergegeven door een Duitse officier die zich achter zijn bureau van het leven heeft beroofd en enkele onderduikers schuilend voor het oorlogsgeweld. Ook zitten er enkele Russische militairen in een klein keukentje de overwinning te vieren. Wat ook grote indruk op mij maakte was dat het bij een diorama (overigens 1 : 1) dat de "Battle of the Bulge" voorstelde, ook erg koud was. Het was net alsof je echt in de sneeuw stond. Kortom

om dit is een prachtig museum dat ik een ieder ook zeer mag aanbevelen, zeker de TWENOT-leden in het zuiden van ons land, want voor hen is dit bijna naast de deur.

Enkele gegevens: **Museum Eyewitness, Maastrichterlaan 45, 6191 AB Beek, 046-4370769, www.eyewitnesswo2.nl**

Een paar dagen later hebben we in Remouchamps de bekende grotten bezocht en toen vroeg mijn vrouw mij of in deze omgeving ook een museum over de oorlog was. (Ik behoor tot de gelukkigen die al bijna 35 jaar getrouwd is met een vrouw die net zo als ik geïnteresseerd is in de militaire geschiedenis in het algemeen). We waren niet zo ver bij het museum vandaan dat de massa executie van de Amerikaanse krijgsgevangenen in Malmedy herdenkt. Ook een prachtig museum dat vol staat met 1 : 1 diorama's (16 stuks

wel te verstaan) en wat een goed beeld geeft, met licht en geluid, van die afschuwelijke periode uit de laatste

maanden van de Tweede Wereldoorlog. Het staat op enkele tientallen meters van de plaats van het drama.

De gegevens: **Baugnez 44 Battle of the Bulge Historical Centre**, Route de Luxembourg 10, B-4960 Malmedy, info@baugnez44.be

Theo en Grietje de Haan

advertentie

TWENT MEMBER

Plastikmodellcenter Niederrhein
 Peter Meister
 Oststraße 31, 47475
 Kamp-Lintfort, Germany
 Phone: +49 2842 10131
 Mail: Info@Plastikmodellcenter.de

Visit our new Online-Shop:
www.pmc-shop.de

Opening Times:
 Tuesday 10.30-13.00 | 14.30-18.00 | 20.00-22.30
 Thursday 10.30-13.00 | 14.30-18.00 | 20.00-22.30
 Friday 10.30-13.00 | 14.30-18.00
 Saturday 10.30-16.00

Plastikmodellcenter Niederrhein

Scale Models • Slotracing • Table-Top Games

400m² Hobby-Center ~ more than 40 Modelbrands ~ 10 years of Experience

Explore a broad range of Military Scale Models and everything a Model-Builder needs: Paints, Brushes, Glue, Airbrush and all kinds of helpful Tools

NEW: Vallejo quality acrylic Colors, Pigments and Tank Ace Sets!

Your Hobby is our Mission!

www.Plastikmodellcenter.de

Visit the Hobby-Center Plastikmodellcenter Niederrhein in Germany near the Dutch border via A73/A77/A57 from Nijmegen (1h) and A40/A57 from Venlo (30min)!

Al een tijdje loop ik met het idee om een stukje te schrijven voor ons clubblad. Maar telkens begon ik ernstig te twijfelen of mijn niveau en ervaring vanwege mijn jonge leeftijd wel aan de eisen zou voldoen. Maar na wat goede reacties op het model waar dit artikel over zal gaan, heb ik de stoute schoenen aangetrokken en ben ik ook maar eens gaan schrijven. Het model dat ik gebouwd heb is een Panzer I Ausf. A van Dragon. Het is kitnummer 6289, voor de mensen die dat interessant vinden om te weten.

De bouw

Het is één van de eerste Smart Kits van Dragon en dat is goed te merken. Je ziet duidelijk dat Dragon gezorgd heeft dat het aantal onderdelen

beperkt is gebleven, zowel in plastic als in metaal. Het detail en de pasvorm is bijna perfect, alleen de grotere platen rond de upperhull passen niet perfect op elkaar, daar is dus wat putty voor nodig. In dit geval heb ik daar Vallejo Plastic Putty voor gebruikt. Ik heb de tracks uit de kit gebruikt, dit zijn Magic Tracks. Het was de eerste keer dat ik werkte met Magic Tracks en het ging me best goed af, alleen het typische doorhangen van Duitse tracks is me niet geheel gelukt. Verder verliep de bouw perfect, zoals we bij Dragon gewend zijn. Door de goede pasvorm en het weinige aantal onderdelen kon ik snel verder met het schilderwerk.

Het schilderen

Eerst ben ik het hele voertuig nagelopen om te kijken of er misschien nog foutjes te ontdekken waren die wellicht nog gecorrigeerd konden worden. Dit bleek echter niet het geval en er kon gespoten gaan worden. Met de airbrush werden er twee dunne laagjes lichtgrijze Surface Primer van Vallejo opgespoten. Deze primer is mijns inziens de beste op de markt en hij is gemakkelijk in gebruik. Toen de primer droog was kon het eerste laagje grijs gespoten worden. Ik heb op gevoel een mix gemaakt met 866 Grey Green, 950 Black en een klein beetje 899 Dark Prussian Blue. Al deze kleuren zijn van het merk Vallejo. Het was vooral de bedoeling om een diepe donkergrijze kleur te krijgen. Hieraan werden een paar druppels glanzende vernis van Vallejo toegevoegd en een aantal druppels kraanwater. Aangezien ik dit op gevoel heb gemengd kan ik niet zeggen hoeveel druppels water ik er precies bij heb gedaan, maar het waren er toch wel een stuk of acht. Toen deze donkergrijze basislaag gedroogd was, kond ik verder met de volgende tint. De bedoeling is dat het grijs van heel donker aan de onderkant tot vrij licht op de bovenkant loopt. Je zou het een vereenvoudigde vorm van de Modulation Style van Adam Wilder kunnen noemen, al zou ik wat betreft de uitvoering ervan nog niet eens in zijn schaduw mogen

er twee dunne laagjes lichtgrijze Surface Primer van Vallejo opgespoten. Deze primer is mijns inziens de beste op de markt en hij is gemakkelijk in gebruik. Toen de primer droog was kon het eerste laagje grijs gespoten worden. Ik heb op gevoel een mix gemaakt met 866 Grey Green, 950 Black en een klein beetje 899 Dark Prussian Blue. Al deze kleuren zijn van het merk Vallejo. Het was vooral de bedoeling om een diepe donkergrijze kleur te krijgen. Hieraan werden een paar druppels glanzende vernis van Vallejo toegevoegd en een aantal druppels kraanwater. Aangezien ik dit op gevoel heb gemengd kan ik niet zeggen hoeveel druppels water ik er precies bij heb gedaan, maar het waren er toch wel een stuk of acht. Toen deze donkergrijze basislaag gedroogd was, kond ik verder met de volgende tint. De bedoeling is dat het grijs van heel donker aan de onderkant tot vrij licht op de bovenkant loopt. Je zou het een vereenvoudigde vorm van de Modulation Style van Adam Wilder kunnen noemen, al zou ik wat betreft de uitvoering ervan nog niet eens in zijn schaduw mogen

staan. Maar goed, wat ik dus doe is diverse lagen grijs aanbrengen en dat opbouwen van donker naar licht door steeds wat meer 866 Grey Green en 951 White toe te voegen en minder 950 Black, de hoeveelheid 899 Dark Prussian Blue blijft echter vrijwel gelijk. Bij het laatste laagje gebruik je dus vrij weinig verf, aangezien dat slechts de bovenkant van in dit geval het kleine koepeltje is. Toen dit alles gebeurd was werden de details secuur geschilderd met diverse kleuren van wederom Vallejo. Tot slot werden de decals aangebracht met behulp van wat Micro Sol.

De verwerking

Toen was het tijd voor de verwerking. Ik ben begonnen met het aanbrengen van filters. Dit deed ik met twee verschillende filters van MIG. De ene in een blauwe tint, de ander in een bruine tint. Toen dit droog was ben ik het gehele voertuig gaan inlijnen met donkerbruine olie verf, Van Dijck bruin van Winsor & Newton om precies te zijn. Zowel de filters als het inlijnen zijn bedoeld om de panzergrijze kleur van het voertuig wat meer diepte en leven te geven.

Toen dit gebeurd was heb ik met sterk verdunde acrylverf van Vallejo kleine chips en beschadigingen nagebootst. Dit gebeurde in een wat lichtere tint van de basiskleur. Zodra deze chips droog waren heb ik in een aantal ervan een donkerbruine chip aangebracht om de typische stalen ondergrond onder de grijze lak na te bootsen.

Hierna ben ik verder gegaan met de verwerking van de wat grotere verticale oppervlakten door met behulp van de producten van AK Interactive roest- en vuilstrepen na te bootsen. Goed schudden en kleine verticale streepjes zetten met de verf direct uit het potje. Dit even laten drogen en dan met een proper penseel gedoopt in wat White Spirit uitvegen tot het gewenste resultaat bereikt is. Verder heb ik de boutjes opgelicht door ze te drybrushen met pure witte olie verf. De uitlaten heb ik met wat gemalen pastelkrijt in roesttinten bewerkt. Dit kan natuurlijk ook gewoon met pigmenten van MIG of welk ander merk je maar wilt.

Toen werd het tijd voor het bevuilen van het onderstel met modder. Dit heb ik gedaan door wat gatenvuller van Alabastine te mengen met Dust- en Eartheffects van AK Interactive. Dit heb ik met een wat grover penseel op het onderstel getamponneerd en op de wielen en tracks gespat. Nadat deze laag droog was, ben ik met wat pure Earth Effects wat variatie in de modder gaan aanbrengen, waardoor de modder diverse tinten kreeg, zoals in het echt ook het geval is. Daarna restten alleen de tracks nog. Deze heb ik geschilderd met acrylverf in een donkere tint. Daarna heb ik

ze met dezelfde mix bewerkt die ik ook gebruikt heb voor de rest van het onderstel. Tot slot ben ik nog even met een simpel potlood langs de tracks gegaan om de gesleten stukjes van de tracks mooi na te bootsen.

Het ondergrondje

Uiteindelijk heb ik ook een heel klein ondergrondje voor het voertuig gemaakt. Dit heb ik gedaan door op een mooi klein gebeitst plankje wat gatenvuller uit te smeren. Dan snel wat fijn zand er over heen gestrooid, zodat dit goed bleef zitten. Het ondergrondje werd geschilderd door wat te variëren met Earth Effects en Dust Effects van AK Interactive. Tot slot nog wat groene graspolletjes aangebracht en toen restte alleen nog een naamplaatje.

Conclusie

Dit was een erg leuk project om te doen. Het is een mooie en simpel te bouwen kit. Het schilderen en verwerken was erg leuk om te doen, aangezien je op kleine oppervlaktes werkt en dit de variatie wat groter maakt. Zolang je rustig de diverse stappen in het schilderen en verwerken stap voor stap uitvoert, kan je vrij gemakkelijk een aardig mooi voertuig neerzetten. Hopelijk hebben jullie wat van deze jonge hond kunnen leren!

Groet,

Maarten

Bij de grote aanval op België, Frankrijk en Nederland in mei 1940 waren de Panzers I en II in feite al verouderd. Tijdens de veldtocht in Polen was duidelijk gebleken dat hun bewapening te zwak was en hun pantsering te dun. Maar de Duitse pantserdivisies beschikten nog niet over voldoende Panzers III en IV en dus moesten de Panzers I en II wederom naar het front. De Heeresgruppe B van generaal Von Bock beschikte voor de aanval op België en Nederland over dertig divisies, waarvan drie pantserdivisies: de 3^e, 4^e en 9^e. Samen hadden deze 629 Panzers I en II (inclusief afgeleide voertuigen) en slechts 188 Panzers III en IV. En bij de pantserdivisies die de aanval op de Frankrijk uitvoerden waren de verhoudingen niet veel beter (Redactie).

◀ Een Panzer I van de 7^e Pantserdivisie

▼ Tanks van de 4^e Pantserdivisie "ergens in België". Deze divisie telde 273 Panzers I en II en slechts 68 Panzers III en IV

◀ Een Panzer I van de 7^e Pantserdivisie vlakbij het station van Aras. Op de boegplaat is het divisieteken (een omgekeerde Y met drie stippen) nog net zichtbaar.

Eveneens een opname van een Panzer I van de 7^e Pantserdivisie, gemaakt tijdens de doortocht door België. De kleine afmetingen van de tank worden duidelijk geïllustreerd door de lengte van de commandant. ►

Foto's: MILITARIA Hors-Serie nr. 8 en 74 (Redactie)

CONTRIBUTIE 2014

In de december TANK wordt altijd de contributie voor het nieuwe jaar aangekondigd en dat gebeurt dus ook nu weer. Zoals je weet heeft betaling d.m.v. automatische incasso absoluut de voorkeur, en wel om de volgende redenen: 1) je vergeet het niet; 2) het is voor de vereniging de goedkoopste manier van geld ontvangen; 3) het is voor de penningmeester de makkelijkste manier van geld ontvangen. Voor wie nog niet op deze manier betaalt maar dit wel wil doen (en waarom ook niet??): stuur a.u.b. een email waarin je verklaart dat je de TWENOT machtigt de contributie van je rekening te incasseren (twenot@twenot.nl).

Degenen die (nog) geen machtiging hebben gegeven worden dringend verzocht zelf hun contributie te betalen. Liefst zo snel mogelijk en via internet bankieren. De leden van wie de contributie in de eerste week van januari a.s. nog niet op de rekening van TWENOT is bijgeschreven ontvangen in de tweede week van januari een herinneringsbriefje. De contributie 2014 moet vóór eind januari op onze rekening staan om de februari TANK op tijd in de bus te krijgen. Betaal je later, dan komt DE TANK 226 ook later, in april, tegelijk met nummer 227.

Voor leden die in het buitenland wonen is automatische incasso alleen mogelijk indien zij een Nederlandse bankrekening hebben. Hebben zij die niet dan moet er op de normale manier via de eigen bank worden betaald
(IBAN & BIC TWENOT: IBAN: NL71INGB0003026112, BIC: INGBNL2A).

VRAAG & AANBOD

Ton Burger, [REDACTED] heeft te koop:

- Boek "Panzerregiment Grossdeutschland im Einsatz". 328 blz. Mooie foto's Duitse voertuigen en Russische tanks. Duitse tekst. Praktisch nieuw. 20 euro.
- Schoenendoos vol met (vooral) 1:35 figuren. Van alles wat. Iemand blij mee voor 2 euro ?

Gevraagd: Militaria WO2 en voertuigonderdelen.

NIEUWE LEDEN

S.A.M. FIKKEN, Breda
H. GOOS, Hilversum
R. van ROON, Gouda
G.H. SEVERS, Sneek

GOED NIEUWS!

Tegenwoordig krijg je als TWENOT lid 7½ % korting op je aankopen bij Modellbau König!!

Bovendien hoef je bij bestellingen vanaf € 150 géén verzendkosten te betalen.

www.modellbau-koenig.de

AIRBRUSH

SERVICES ALMERE

Wij leveren alle airbrushmaterialen voor o.a.: Grafische toepassingen, modelbouw, nail-art, airbrush-tattoo's, face-make up, body-art en vele andere creatieve mogelijkheden. Zowel voor de beginnende- en gevorderde amateur als voor de veeleisende professional.

Alle airbrushmaterialen zijn op voorraad in onze winkel. U kunt ook eenvoudig via onze online-shop bestellen. Tevens vindt u ons op diverse grote modelbouwbeurzen in Nederland en België. Kijk op www.airbrush-services-almere.nl voor onze shop en de beursagenda.

Airbrush Services Almere
Operetteweg 26
1323 VA Almere

telefoon/fax 036-5331531
info@airbrush-services-almere.nl
www.airbrush-services-almere.nl

Dé airbrush specialist in Nederland.

PEROCC

(PEARSON ENGINEERING ROUTE OPENING AND CLEARING)

Tijdens de Annual Meeting & Exposition 2012 van de Association of the United States Army (AUSA) presenteerde het Britse bedrijf Pearson Engineering, producent van apparatuur voor de bestrijding van mijnen en IED's, militair grondverzet en overschrijdingsmiddelen, haar nieuwste product, de PEROCC.

PEROCC is met name ontwikkeld voor de bestrijding van verborgen geïmproviseerde explosieven in de grond of langs de weg. Voor de uitvoering hiervan is het voorzien van werktuigen waarmee deze explosieven kunnen worden opgespoord en onschadelijk gemaakt. Het is een aanpassing welke met een hoge graad van betrouwbaarheid, op iedere beschikbare commerciële wiellader kan worden toegepast

Kenmerken:

- Grote wielen met lage druk banden volgen nauwkeurig het profiel van het terrein of de weg en hebben voortdurend contact met de grond
- Onder pantser hydraulisch bediend aankoppel systeem aan de voor- en de achterkant

- Een onderzoek arm waarmee objecten op veilige afstand kunnen worden gehanteerd. Deze arm kan ook worden gebruikt als kraan voor het tillen van de uitrustingstukken
- Aan de arm en/of aan het chassis kunnen elektronische opsporingsmiddelen worden bevestigd.
- De V-vormige dubbel uitgevoerde romp onder de cabine van de bemanning biedt bescherming tegen explosies
- De cabine biedt een hoger beschermingsniveau dan de STANAG 4569 niveau 3
- Bij een explosie worden de wielen weggeblazen
- Op het dak kan een wapenstation worden geplaatst
- De bergruimte kan aan speciale wensen worden aangepast
- Voorzien van dag- en nacht zichtsystemen
- Gevechtsschade kan makkelijk worden hersteld

PEROCC is ontworpen om op een enkel platform méér IED bestrijdingsmiddelen in te zetten dan tot op heden op andere platforms mogelijk is. Deze middelen zijn speciaal aangepast voor gebruik op commercieel beschikbare wielladers.

De smalle driepersoons cabine voor de commandant, de bestuurder/bedienaar onderzoek arm en de schutter is door de dubbelwandige v-vormige romp beschermd tegen de gevolgen van explosies. De bestuurder zit voorin het voertuig, van waaruit hij ook de onderzoek arm bedient. De schutter zit achter hem en daarachter zit de commandant, op de hoogste positie achterin de cabine, van waaruit hij het beste zicht heeft over de omgeving

Het bovenste deel van de romp is bedekt met panelen van composiet pantsering, die bescherming bieden tegen klein kaliber projectielen en drukgolven van explosies. Speciale stoelen verzwakken het effect van explosies onder het voertuig. Het voertuig heeft vanzelfsprekend een systeem voor klimaatbeheersing. De wielen worden bij een explosie direct van de as geblazen, waardoor de kracht die het voertuig door de explosie ondervindt, wordt verminderd.

Het vrijmaken en zuiveren van een weg wordt uitgevoerd met anti-mijn en anti-IED rollerbanken waarmee explosieven die door middel van druk worden ontstoken, tot ontploffing worden gebracht. Een deel van het gewicht van het voertuig wordt hydraulisch op de rollerbanken overgebracht zodat er op elke roller tot maximaal 550 kg druk staat. De rollerbanken zijn d.m.v. breekbare koppelingen aan het chassis bevestigd, waardoor ze bij een explosie onmiddellijk afbreken. Door middel van hydraulisch bediende bevestigingspinnen kunnen de rollerbanken aan de voor- en achterkant in geval van nood onmiddellijk worden losgekoppeld. Ook het vervangen van beschadigde rollerbanken kan hierdoor snel worden uitgevoerd. Tevens maakt dit systeem het mogelijk de rollerbanken desgewenst te vervangen door elektronische bestrijdingsapparatuur.

Door middel van een krachtige beweegbare onderzoek arm kunnen verdachte objecten en of stukken van de weg worden onderzocht. Als er niet mee wordt gewerkt dan ligt hij gestrekt langs de rechterkant van de romp, zodat hij beschermd is tegen de kracht van eventuele explosies. De arm kan ook als takel worden gebruikt bij eventuele reparaties aan het voertuig en bij het verwisselen of afkoppelen van de rollerbanken.

PEROCC kan voor zelfbescherming worden uitgerust met een onder pantser bediend wapenstation Tijdens het uitvoeren van operaties wordt alle apparatuur (rollerbanken, de onderzoekarm met alle daaraan gekoppelde apparatuur, en het wapenstation) bediend vanuit de gepantserde cabine. De bergruimte achterop het voertuig kan worden ingericht voor reserve rollerbanken en een of meer reserve wielen.

De arm, ontwikkeld op basis van een commercieel beschikbaar systeem, maakt van het voertuig een flexibel platform om de locatie van mogelijke verborgen explosieven vast te stellen en deze vervolgens op een veilige afstand onschadelijk te maken. Op deze manier wordt voorkomen dat soldaten te voet verdachte en mogelijk gevaarlijke plekken moeten onderzoeken. Verschillende apparatuur, zoals een wroeterklauw, een emmer, een grijper en een grondradar kan onder pantser aan de arm worden bevestigd.

Gegevens

- Gewicht: 30.000 kg
- Hoogte 4,065 m
- Lengte 12,18 m
- Bodemvrijheid 0,335 m
- Draaicirkel 17,5 m
- Maximum snelheid 40 km/uur

Bron: <http://www.pearson-eng.com/products/pearson-engineering-route-opening-and-clearance-system/>

BERGEPANZER 4KH7FA-SB-20 "GREIF"

Het Oostenrijkse "GREIF" gepantserde bergingsvoertuig is gebaseerd op het onderstel van de Kürassier tankjager. Het eerste prototype van de Greif werd afgeleverd in 1974, de eerste productievoertuigen volgden in 1976 / 1977.

De romp is geheel gelast, de bemanningsruimte en de lier bevinden zich voorin het voertuig. Voor het in- en uitstijgen zijn in de linker zijwand twee deuren gemaakt. Daarbij zitten in het dak ook twee luiken. De motor en de transmissie staan achterin de romp, boven het motordek is een platform geplaatst waarop reserve-onderdelen en overige lading kan worden meegenomen. Het aandrijf wiel zit aan de achterkant, het spanwiel aan de voorkant. De vijf loopwielen aan iedere kant zijn geveerd door middel van torsiestaven. Het voorste en het laatste wiel hebben schokbrekers voor extra vering.

Aan de rechterkant van de romp is een hydraulische kraan gemonteerd. Bij verplaatsingen wordt de kraanboom naar achteren opgeborgen. Hij heeft een zijwaartse beweging van 234 graden en een elevatie van 0 tot 60 graden. De normale lengte van de boom is drie meter, hij kan nog 90 centimeter uitschuiven. Het maximum tilvermogen is 6000 kilo. De hijskabel is 42 meter lang, de kraan kan de complete toren van de Kürassier tankjager optillen.

De hoofdlier is onderin het voorste deel van de romp geplaatst. De kabel loopt door een opening in de voorkant van het voertuig. Deze opening kan indien nodig waterdicht worden afgesloten. De lier-kabel is 95 meter lang en heeft een doorsnede van 24 mm. Hij is berekend op een maximale belasting van 20.000 kilo. Hiermee is de Greif in staat zowel de Kürassier tankjager als het Saurer gepantserde personeelsvoertuig te bergen.

Aan de voorkant van de romp is een dozerblad gemonteerd, dat bij bergingsoperaties kan worden gebruikt als grondanker. In en op het voertuig is bergruimte voor het normale assortiment snij-, las-

en overig bergingsgereedschap. Voor zelfverdediging zijn een .50 machinegeweer en vier rookgranaatwerpers beschikbaar. De motor is de Steyr Type F7A 6 cilinder turbo dieselmotor, die een vermogen heeft van 320 pk bij 2300 tpm. De Greif is in gebruik (geweest) bij Oostenrijk, Argentinië, Bolivia, Marokko en Nigeria.

Foto's: Bundesheer, via Marinus Buiten

BRITSE LICHTE TANKS, 1929-1940 (AANVULLING)

In aflevering 8 van de reeks artikelen over de Britse lichte tanks 1929-1940 (DE TANK 220) wordt ook de Vickers Carden Loyd Light Tank Model 36 beschreven. Het model waarvan het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger in 1938 73 stuks bestelde. Daarvan waren er in mei 1940 24 afgeleverd, de resterende 49 tanks zijn overgenomen door het Britse leger, dat ze als Light Tank Mk.IIIB, maar meer bekend als "Dutchman", voor opleidingsdoeleinden in gebruik nam.

Ik heb in alle boeken en documentatie die ik heb behalve deze mededeling nooit iets over deze tank gelezen. Begin augustus kreeg ik een mailtje van Wenzel-Albert Sterrenburg die me mededeelde dat de Britten in 1941 een aantal van deze tanks hebben overgedragen aan het Griekse leger. Bij verder zoeken op internet kwam ik op de website: <http://ww2greece.wargaming.info/afvs1.htm> en daar staat onder meer het volgende: "het Verenigd Koninkrijk had begin 1941 de levering toegezegd van 40 voormalige Nederlandse M1936 Carden -Loyd 3,8 ton tankettes, die door de val van Nederland niet meer waren afgeleverd. Ze waren bestemd voor een "Cruiser Tank Regiment" voor de Griekse 19^e Gemotoriseerde Divisie. Door de val van Griekenland konden ze echter niet meer worden geleverd, waarna ze door het Britse leger in Engeland als opleidingsvoertuigen zijn gebruikt.

Verder zoeken bracht me op de website van Maple Leaf Up: <http://www.mapleleafup.net/forums/showthread.php?t=1896> en daar

(foto: <http://www.mapleleafup.net/forums/showthread.php?t=1896>)

bleek dat er, bij alle Britse voertuigen die begin 1941 aan Griekenland zijn geleverd, toch ook een paar (3?) Dutchman tanks zaten. Er zijn zelfs foto's van deze tanks, gemaakt op een Duitse opslagplaats van buitgemaakt Grieks materieel.

Ook op www.ovalwagen.com staat inmiddels vermeld dat "Dutchman" tanks in Griekenland zijn gebruikt.

Zo is er weer een tipje van een sluier opgelicht.

Kees Blijleven

advertentie

Reality in Scale - Your one stop Diorama & Scenery shop!

Miniature Architecture

Figure & Vignette Bases

Resin Diorama Accessories

Printed Diorama Accessories

Roads & Sidewalks

Wall & Floor Covering

Greenline Scenery

Model Scene Scenery

Mud-in-a-Pot

Forest-in-a-Pot

Nature-in-a-Box

DIO72

www.realityinscale.com

FLINT, MICHIGAN EN EEN CAT FROM HELL

DOOR: MARCEL VON HOBE

Het vervolg van mijn zoektocht door de Blog "All Thing Buick" (buickcity.blogspot.nl). Dit maal aandacht voor de M18 Hellcat. De foto hiernaast is gemaakt op 3 februari 1942. De laatste Buick personenauto loopt van de band alvorens wordt overgegaan tot de oorlogsproductie. De medewerkers van Buick beloven hier hun steentje bij te dragen aan de "war effort".

▼ T56

Geschiedenis van de Hellcat

Aan het begin van de oorlog was er veel interesse in een lichtgewicht, wendbare tankjager. Er werden verschillende tests

gedaan door o.a. een 3-inch (76,2mm) kanon op diverse onderstellen te bouwen. Zo ontstonden bijvoorbeeld de T50, T56 en T57, gebouwd op een M3 Stuart onderstel. Deze bleken echter te licht voor het grote kanon. Vervolgens werd gekeken naar een 75mm kanon. Dit werd ingebouwd in de koepel van een M8 howitser (►). Het voertuig werd goed bevonden voor productie maar de bouw bleef uit. Er was een parallel ontwikkeling gaande naar een nieuwe tankjager en de nieuwe M8's zouden hier waarschijnlijk snel door worden ingehaald.

Eind 1941 werd een 37mm kanon op een T9E1 (later bekend als M22 Locust) lichte tank (T42) getest en uiteindelijk te licht bevonden voor de strijd tegen de Duitse tanks. Begin 1942 gaf het Amerikaanse leger opdracht een lichte tankjager te ontwerpen met een 57mm kanon (naar ontwerp van de Engelse 6 pponder). Twee door General Motors, Buick Division ontworpen prototypes (◀ T49 ►)

waren in juli 1942 klaar en werden gefotografeerd op het Buick terrein en gedemonstreerd aan het leger. Beide voertuigen hadden twee Buick motoren (samen 330pk) en een 'torque converter' transmissie achterin het voertuig geplaatst.

Later kreeg het Tank Destroyer Command een voorkeur voor het nieuwe 75mm kanon. Hetzelfde kanon dat in de vroege Shermans werd gebruikt. Eén van beide T49 prototypes werd hiermee omgebouwd tot de T67 (oktober 1942). Bij tests bleek dat een nieuw ontworpen 76mm kanon betere prestaties had. Gekeken werd of dit nieuwe kanon op het T67 onderstel kon worden geplaatst. Besloten werd het ontwerp drastisch te veranderen met een andere koepel en torsiestaaf veren i.p.v. het "Christie" ontwerp met veerpoten. Dat leidde tot de T70. In eerste instantie waren in de zes bestelde prototypes nog Buick motoren gepland,

▲ De T67 met 75mm kanon en Christie onderstel.

maar omdat de voertuigen een hogere maximum snelheid moesten kunnen halen en vanwege het gewicht van de T70 werd gekozen voor de 400pk sterke Continental ster-(vliegtuig)motor (de R-975-C1). Deze nieuwe motor maakte de

Hellcat één van de snelste voertuigen op het slagveld met een top van wel 50 mijl per uur (80km/u). De motor bleef achterin maar de aandrijving werd voor een betere balans naar voren geplaatst. Enkele tests volgden en er werden een paar kleine aanpassingen gedaan. Zo werd een nieuwe voorvering ontworpen, werd levensduur van de rupsband verbeterd en werd het kanon 5 cm uit de hartlijn van de romp geplaatst om het beter te kunnen uitbouwen voor onderhoud.

▲ Leuk detail is dat de ontwerpers van de M18 ook het welbekende Hellcat logo hebben ontworpen.

zijn bedacht door een lopende band medewerker in de Flint fabriek waar alle 2507 M18's tussen juli 1943 en oktober 1944 zijn geproduceerd.

De Hellcat was één van de betere tankontwerpen van WO2. Belangrijkste daarbij waren de plaatsing van de motor en transmissie op rails (voor betere toegankelijkheid bij het onderhoud), torsiestaaf vering en de snelheid. Zeker als je de 50 mph vergelijkt met de gemiddeld 25 mph van de M4/M10/M36 familie en de 30 mph van de Chaffee. Die hoge snelheid kon echter alleen worden gerealiseerd door te bezuinigen op de dikte van de pantsering. Een goede bemanning wist daar echter slim mee om te gaan door na het vuren van een schot niet stil te blijven

staan maar meteen te verplaatsen, om op die manier een directe 'stand-off' te voorkomen.

Eigenlijk zijn er tijdens de productie geen aanpassingen geweest. Wel kwamen ongeveer 685 Hellcats terug naar de fabriek om de transmissie-ratio aan te passen.

640 van deze voertuigen zijn daarbij omgebouwd tot M39 APC's. Daarbij werd de koepel verwijderd en het interieur aangepast. Dat daarmee niet echt heel veel ruimte overbleef voor manschappen, mocht de pret niet drukken (►).

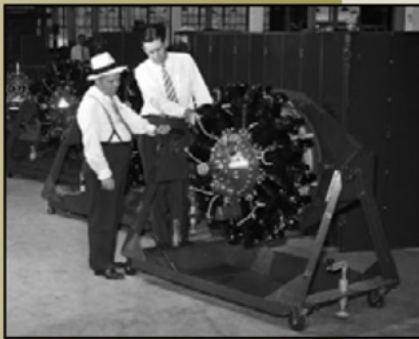
Later is met het onderstel nog wel wat geëxperimenteerd. Zo ontstond de M44 APC (rechtsonder). Een verlengd chassis waar maar liefst 24 manschappen in vervoerd konden worden. De M44 is echter niet in grote getallen gebouwd omdat hij simpelweg TE groot was en te laat in de oorlog klaar was. Mij is niet bekend of de prototypes en voorstudies door Buick gebouwd zijn.

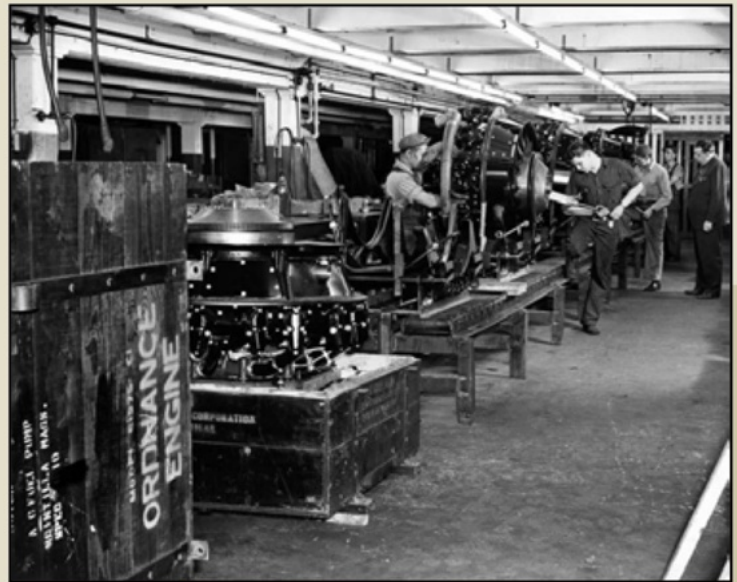
▲ Houten "mock-up" van de T70.

◀ Trots wordt een eerste versie van de Hellcat aan de medewerkers van Buick getoont. Je hoort de man in de strohoed zeggen: "Dit gaan we maken!". Het is één van de eerste exemplaren, nog zonder kanon.

◀▶ De 400pk sterke Continental stermotor kwam in kratten in Flint aan en werd vervolgens uitgepakt en voorbereid om ingebouwd te worden.

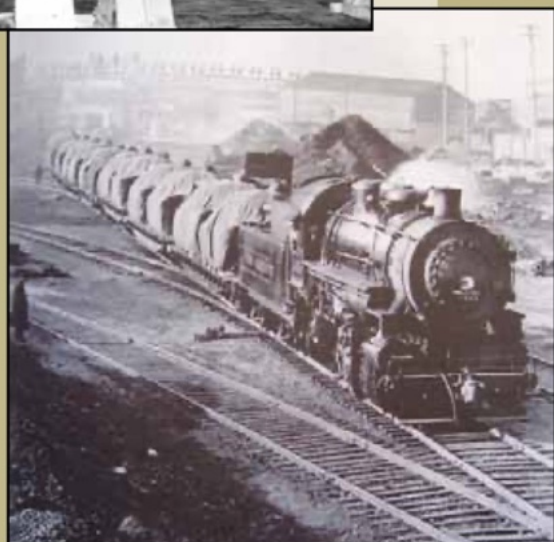

▼▶ Twee keer een artikel/reclame-uiting uit een tijd dat de M18 al lang in gevecht was met Duitse tanks en er geen geheimen meer waren.

▼ Een rijtje 'katten' staat klaar op het terrein van de fabriek om verscheept te worden.

Als je dan klaar bent met het maken van zo'n mooie tank, dan moet hij ook nog naar het front. Die reis begint op het treinstation van de fabriek. Hier een aantal foto's van het laden en vervoer per stoomtrein en spoor.

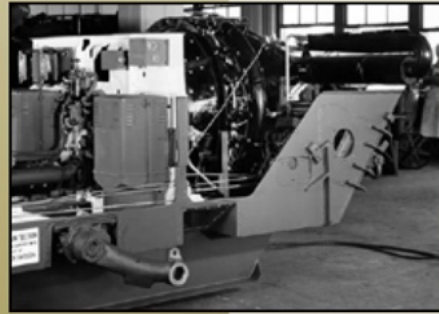
En als je ze dan naar het front hebt verplaatst, moeten Tom, Dick & Harry nog wel weten hoe hij

werkt. Daarvoor werden onderhoudseenheden van het leger naar de fabriek in Michigan gehaald en op eigen terrein opgeleid. Zo leerden ze op verschillende opengewerkte M18 onderstellen hoe bijvoorbeeld een motor, transmissie of torsiestaaf gerepareerd moest worden.

Hier de klaslokalen zoals die in een verbouwde fabriekslods werden gecreëerd. Te zien zijn een compleet onderstel, een losse voor- en achterkant en twee stermotoren. Let op de verschillende tekeningen aan de muur en de rookafvoer om de motor binnen te kunnen laten draaien.

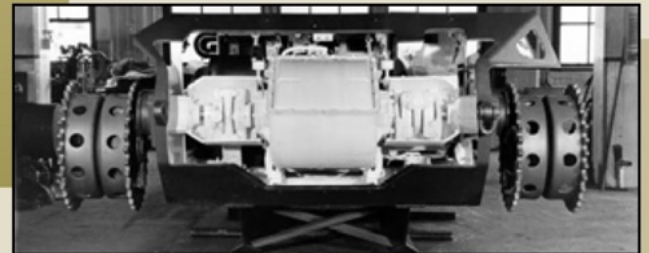

Een aantal foto's van de verschillende lesopstellingen.

◀ Twee keer de achterkant met het ingebouwde motorblok.

▼ Twee keer de opengewerkte neus met transmissie en twee zitplaatsen van o.a. de bestuurder.

▼► Foto's tijdens de les. Duidelijk in scene gezet maar ze geven een goed beeld van hoe een les ging. We zien werkzaamheden aan de koepel en interieur, het vervangen van een torsiestaaf en werken aan de wielophanging.

Werk aan de transmissie en motor. In het ontwerp van de M18 was speciaal rekening gehouden met de noodzaak deze snel te kunnen vervangen of repareren. Er waren grote luiken geplaatst en beide waren op een rail gezet waardoor ze uitgeschoven konden worden (◀►).

Oh ja, de strenge meneer van pagina ... bewaakt dus de entree van dit lesgebouw. Er zal een spion binnenkomen...

HET KTR-ACHERHOEKWEEKEND 2013

De Achterhoek. Vlak met landerijen, het Twente kanaal en kleine dorpjes met namen waarvan een sterveling uit Het Gooi nog nooit heeft gehoord. We spreken "Sint Isidorushoeve". De bevolking kent waarschijnlijk geen onbekenden. Ze zullen een kroeg hebben en de kerk is vanaf alle kanten zichtbaar. Net buiten het dorp ligt ook een motorcrossbaan. En dat is waar de laatste dagen van augustus een aanval plaatsvindt van bijzondere mensen, met bijzondere spullen en vooral veel van die bijzondere groene voertuigen.

Het Achterhoekweekend is al jaren een van de grotere KTR-evenementen. Het trekt een bonte verzameling van voertuigen aan: alles van grasmaaier tot tank. De weilanden staan vol met typisch geurende militaire tenten en de bewoners vermaken zich met onderlinge lol, de barbecue en sleutelen aan auto's die de rondrit van die dag niet hebben kunnen doorstaan.

De foto's geven een indruk van wat er dit jaar op het kamp te zien was en hoe er verwoede pogingen gedaan werden de nabijgelegen crossbaan om te ploegen. Toen de zaterdagmiddag haar einde naderde en het voertuigengeweld tussen de bomen wat begon af te nemen viel het mij op dat het bos gewoon stonk naar benzinedamp. Maar wat wil je met een arsenaal aan halftracks, een vloot Dodges, rokende Shermans en scheurende Hellcats die allemaal hun sporen daar hebben achtergelaten.

Wie camoufleert er nou zijn grasmaaier?

Lekker sleutelen

Keep Them Rolling heeft haar naam eer aan gedaan: rollen deed het!

Ik heb mijn wagen volgeladen

Scale World

SCALE MODELS AND ACCESSOIRES

ONS UITGEBREIDE ASSORTIMENT

ABER

Academy

ACE

AFV Club

AIRES

AK Interactive

ALAN

Alanger

Archer

Armourscale

aRTi-Crea

Bison decals

Bronco

Black Dog

Calibre 35

Canfora Publishing

Compendium Films

Concord Publications

Cutting Edge

Cyberhobby

Deluxe Materials

Dog Tag

Dragon

Eagle Cals decal

Eagle Strike decal

Eduard

Formations

Fruilmodel

Great Wall Hobby

Gunze Sangyo

Hasegawa

Hauler

Heller

Hobby Boss

Ian Allen Publishing

IBG

ICM

IMEX

Italeri

Jordi Rubio

Kinetic

Legend

Lion Roar

Magic Sculpt

MARS

Masterbox

Masterclub

Masters Productions

Meng

MIG

Miliput

MINI-ART

Mirage

Mission Models

MK35

Modelkasten

Monroe Perdu

Mr. Surfacar

Orion

Osprey publishing

Panda

Panzer Art

Pegaso

Pagasus Hobbies

Plusmodel

Pro Art Models

Punch & Die

Quickboost

Real Model

REVELL

RPM

Roden

Skiff

SKP

Sovereign

Swann Morton

Tally-Ho

Tamiya

Tank

Tank Workshop

Tasca

Tristar

Trumpeter

Vallejo

Voyager

Vulcan Models

Wings & Wheels Publications

Zvezda

KIJK SNEL OP

www.scale-world.nl